

Plaatsingen en dienstreizen in gebieden met een hoog of verhoogd veiligheidsrisico.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken is als werkgever verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn werknemers bij plaatsing of dienstreizen in gebieden met een hoog of verhoogd veiligheidsrisico.

Gebieden met een hoog of een verhoogd veiligheidsrisico zijn gebieden waar bijvoorbeeld sprake is van een (onlangs beëindigd) militair conflict, militaire leefomgeving, gewapende milities, zeer hoge politieke-, terroristische- of criminele dreigingen.

1. Gebieden met een hoog veiligheidsrisico/rood reisadvies

Voor gebieden met een hoog veiligheidsrisico geldt een rood reisadvies. Het ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert om niet naar deze gebieden te reizen, omdat door zeer ernstige veiligheidsrisico's een levensbedreigende situatie voor reizigers kan ontstaan.

1.1 Plaatsing in een gebied met een hoog veiligheidsrisico (rood reisadvies)

Zorgprotocol

Het zorgprotocol is ontwikkeld om te bevorderen dat BZ-ambtenaren (op alle niveaus) die namens het ministerie van Buitenlandse Zaken worden uitgezonden naar gebieden met een hoog veiligheidsrisico (rood reisadvies) onder moeilijke omstandigheden goed kunnen functioneren en daar nadien fysiek en mentaal zo min mogelijk nadelige gevolgen van ondervinden. Dit systeem zorgt ervoor dat medische en/of psychosociale problemen (of erger) worden voorkomen en/of vroegtijdig worden gesignaleerd en adequaat worden opgepakt. Voor plaatsingen in hoog risicogebieden geldt het [zorgprotocol](#).

Hostile Environment Awareness Training (HEAT)

Een van de verplichtingen voor uitzending naar gebieden met een hoog veiligheidsrisico is dat medewerkers een geldig certificaat moeten hebben van een 3-daagse Hostile Environment Awareness Training. Het doel van de HEAT is de medewerker bewust te maken van mogelijke (persoonlijke) veiligheidsrisico's en kennis en vaardigheden op te laten doen om met deze risico's om te gaan. Op die manier zijn medewerkers goed voorbereid.

Aan het eind van de training ontvangen deelnemers een HEAT certificaat. Het certificaat is 5 jaar geldig. Het is aan te raden het certificaat op te slaan in P-direct, zodat het gemakkelijk te vinden is. Aanmelding voor de HEAT geschiedt bij [het Centre for Safety and Development](#) (CSD).

De geldigheidsduur van een 3-daagse HEAT-certificaat kan worden verlengd tot 7 jaar door een 1-daagse opfris-HEAT te doen, vóórdat het certificaat verlopen is. Het certificaat van een opfris-HEAT is 2 jaar geldig.

Training BSB persoonsbeveiliging

Op enkele hoog risicoposten verzorgt de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten van de Koninklijke Marechaussee (BSB) persoonsbeveiliging voor de medewerkers op de post. Voor medewerkers die worden geplaatst op een post waar de BSB persoonsbeveiliging verzorgt, is de medewerk(st)er verplicht om een training persoonsbeveiliging te volgen. Tijdens de training oefent de deelnemer het samenspel tussen de persoonsbeveiligers en de diplomaat, met name hoe de deelnemer zich moet gedragen in het geval van veiligheidsincidenten, terwijl hij of zij wordt beveiligd door de BSB. Medewerkers kunnen zich voor deze training aanmelden bij VCI@minbuza.nl.

1.2 Dienstreizen naar een gebied met een hoog veiligheidsrisico (rood reisadvies)

Indien medewerkers dienstreizen maken naar een gebied met een hoog veiligheidsrisico (rood reisadvies), heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken als werkgever de plicht maatregelen te nemen om de risico's van dergelijke bezoeken tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. De departementsleiding staat het maken van een dienstreis naar gebieden met een hoog veiligheidsrisico (rood reisadvies) alleen dan toe wanneer:

1. Er sprake is van een noodzakelijke dienstreis voor de BZ-organisatie.
2. Er voldoende maatregelen zijn genomen om de veiligheidsrisico's tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen.
3. De medewerker goed mobiel is (volledig gebruik van al zijn ledematen), geen potentieel dreigend acute aandoeningen heeft (b.v. hartpatient, longpatient), 72 uur zonder medicatie kan en niet zwanger is. Bij enige twijfel overlegt de medewerker met de Bedrijfsarts.
4. De medewerker een geldig certificaat heeft van een training op het gebied van veiligheid, de Hostile Environment Awareness Training. Een certificaat van een HEAT is 5 jaar geldig. De CdP van de ontvangende post zal inkomende bezoekers vragen of zij een geldig certificaat hebben.

De beoordeling van de punten 1. en 2. vindt door de lijnchef van de reiziger plaats. Onder de lijnchef wordt verstaan:

- de CdP voor een medewerker van een post;
- de directeur voor een medewerker van het ministerie;
- de DG voor een CdP of een Directeur.

Als de dienstreis naar een hoog risicogebied plaatsvindt in het kader van een internationale missie (bijvoorbeeld de VN) of wordt georganiseerd door de lokale autoriteiten, een niet-gouvernementele organisatie of het ICRC, dient, naast de hiervoor genoemde voorwaarden, de beveiliging van de medewerker afdoende te zijn geregeld door de betreffende organisatie en van tevoren kenbaar te zijn gemaakt. Indien de post zelf de dienstreis organiseert, moet de post afdoende maatregelen nemen. De lijnchef vraagt VCI in deze gevallen om advies.

De post of de directie waar de reiziger werkt, zal bij voorkeur het besluit en de overwegingen om een dienstreis te maken vastleggen en archiveren. Daarbij wordt tevens aangegeven dat aan de HEAT verplichting is voldaan. Om terugvinden te vergemakkelijken wordt aangeraden om in de titel van het gearhiveerde document moeten de trefwoorden "HBBZ reizen", de datum en de locatie te worden opgenomen. De reiziger informeert de hoofdpst in het land van zijn reisbestemming.

Training BSB persoonsbeveiliging

Voor medewerkers die dienstreizen maken naar een post waar de BSB persoonsbeveiliging verzorgt, wordt de training persoonsbeveiliging sterk aanbevolen. (zie hierboven)

HEAT in Nederland of in de regio.

Medewerkers op het departement volgen een HEAT in Nederland.

Indien medewerkers vanuit de post reizen naar een rood reisgebied is ook een HEAT verplicht. Zij kunnen de HEAT in de regio volgen, mits deze HEAT aan de door VCI vastgestelde vereisten voldoet. Indien de medewerk(st)er een HEAT in de regio wil volgen dient hiervoor voorafgaand toestemming te worden gevraagd bij VCI onder vermelding van de naam en het programma van de HEAT en kostenopgave. Indien het niet mogelijk is om een HEAT in de regio te volgen, wordt in overleg met VCI naar een passende oplossing gezocht.

2. Gebieden met een verhoogd veiligheidsrisico/oranje reisadvies

Voor gebieden met een verhoogd veiligheidsrisico geldt een oranje reisadvies. Door ernstige veiligheidsrisico's in dat gebied kunnen voor reizigers gevaarlijke situaties ontstaan. Het ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert alleen naar dit gebied te reizen als dat echt noodzakelijk is. Vakantiereizen vallen daar logischerwijze niet onder.

2.1 Plaatsing in een gebied met een verhoogd veiligheidsrisico (oranje reisadvies)

De Hostile Environment Awareness Training (HEAT) wordt sterk aanbevolen voor medewerkers die worden geplaatst in een gebied met een verhoogd veiligheidsrisico (oranje reisadvies). Partners en kinderen van 16 jaar en ouder die de medewerk(st)er vergezellen naar de post kunnen ook in aanmerking komen voor de HEAT.

2.2 Dienstreizen naar een gebied met een verhoogd veiligheidsrisico (oranje reisadvies)

De departementsleiding staat het maken van een dienstreis naar gebieden met een verhoogd veiligheidsrisico (oranje reisadvies) alleen dan toe wanneer:

1. Er is sprake van een noodzakelijke dienstreis voor de BZ-organisatie
2. Er zijn voldoende maatregelen genomen om de veiligheidsrisico's tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen.
3. De medewerker voorafgaand aan de dienstreis in de gelegenheid is gesteld een training op het gebied van veiligheid te volgen de zgn Hostile Environment Awareness Training. Het volgen van een HEAT is niet verplicht maar wordt wel nadrukkelijk aangeraden afhankelijk van (het te volgen reistraject naar) de reisbestemming en de ervaring van de medewerker. Indien de medewerker geen HEAT volgt, dient hij/zij voorlichting te ontvangen over de bijzondere risico's die aan de dienstreis zijn verbonden.
4. Mocht er sprake zijn van medische problematiek, overleg altijd eerst met de bedrijfsarts om te bezien of de medische voorzieningen op de plaats van bestemming voldoende zijn om eventuele problemen aan te kunnen.

De beoordeling van de punten 1. En 2. Vindt door de lijnchef plaats.

Onder de lijnchef wordt verstaan:

- de CdP voor een medewerker van een post;
- de directeur voor een medewerker van het ministerie;
- de DG voor een CdP of een Directeur.

3. Privéreizen naar gebieden met een hoog of verhoogd veiligheidsrisico (rood of oranje reisadvies)

De BZ reisadviezen gelden voor alle Nederlanders, dus ook voor BZ ambtenaren. Zij hebben daarin een voorbeeldrol. Privéreizen van uitgezonden medewerkers naar gebieden waarvoor een rood of oranje reisadvies geldt, worden ten sterkste ontraden. Naast de veiligheidsrisico's die aan deze reizen kleven, ondergraven deze reizen de geloofwaardigheid van de reisadviezen.

Aangezien de werkgever geen zorgplicht heeft voor lokale werknemers buiten diensttijd, moeten lokale medewerkers hun eigen afweging maken ten aanzien van privéreizen naar gebieden waarvoor een rood of oranje reisadvies geldt.

4. Uitvoering, aanmelding en kosten HEAT

VCI verzorgt de veiligheidstrainingen HEAT voor BZ medewerkers en eventueel hun gezinsleden die worden geplaatst op een post, alsmede voor BZ medewerkers die dienstreizen maken. Daarnaast verzorgt VCI de veiligheidstrainingen voor de attachés en eventueel hun gezinsleden die worden geplaatst op een post. Medewerkers die zich voor de HEAT willen aanmelden, doen dit

rechtstreeks bij [het Centre for Safety and Development](#) (CSD). De kosten van de veiligheidstrainingen van de medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken en hun eventuele gezinsleden alsook van de civiel experts en verkiezingswaarnemers komen ten laste van het budget van VCI. Bij een HEAT in de regio komen de reis- en verblijfkosten voor rekening van de post. De kosten van de veiligheidstrainingen en eventuele daarmee gemoeide reiskosten van de attachés en hun eventuele gezinsleden komen voor rekening van het uitzendende departement.

5. Reikwijdte voorschrift

Dit voorschrift geldt voor alle BZ medewerkers die worden geplaatst of een dienstreis maken in voornoemde gebieden, ook als het gaat om een dienstreis van korte duur.

Voor de attachés en (diens gezinsleden) die worden geplaatst op een post geldt hetzelfde veiligheidsbeleid als voor de medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken

6. Verantwoordelijkheid

In geval een uitgezonden werknemer het slachtoffer wordt van een incident of ongeval tijdens een dienstreis, neemt het Ministerie van Buitenlandse Zaken haar verantwoordelijkheid. In artikel 2.18 van de ACRU is vastgelegd hoe het Ministerie van Buitenlandse Zaken het slachtoffer c.q. de nabestaanden tegemoet komt. De ACRU is van toepassing op uitgezonden werknemers.

In geval een lokaal aangenomen werknemer het slachtoffer wordt van een incident of ongeval tijdens een dienstreis is in artikel 4.25 van de Rechtspositieregeling lokale werknemers 2020 vastgelegd hoe het Ministerie van Buitenlandse Zaken het slachtoffer c.q. de nabestaanden tegemoet komt. De rechtspositieregeling lokale werknemers is van toepassing op lokaal aangenomen werknemers.

Zie ook:

- [Reisadvies Buitenlandse Zaken](#)
- [Website 3W veiligheidstraining](#)
- [Zorgprotocol](#)

Datum: augustus 2020